

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ КОНТЕНТУ У ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ: ДОСЛІДЖЕННЯ ІСНУЮЧИХ ПІДХОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ІНФОРМАЦІЇ

¹ Вінницький національний технічний університет;

Анотація

Ця робота зосереджується на комплексному аналізі сучасних методів та інструментів для оцінювання впливу контенту в інформаційному просторі, з особливим акцентом на інформаційні операції та кампанії. В роботі досліджуються існуючі підходи до вимірювання та аналізу інформації, що циркулює в медіа, соціальних мережах та інших інформаційних каналах, з метою ідентифікації та оцінки потенційних ризиків і впливів на суспільство та індивідів [1]. Важливою частиною роботи є вивчення ефективності застосування цих методів у контексті протидії дезінформації, пропаганди та маніпуляції громадською думкою. Крім того, акцентується увага на необхідності розробки нових методологічних підходів, здатних адаптуватися до постійно змінюваного інформаційного ландшафту та викликів інформаційної безпеки в умовах глобалізації та цифровізації.

Ключові слова: інформаційний простір, оцінювання впливу контенту, інформаційні операції, медіа аналіз, інформаційні бульбашки, ехо-камери, культивативна теорія, теорія агенди-сеттінгу, дезінформація, культивативна теорія, спіраль мовчання

Abstract

The article focus on a comprehensive analysis of modern methods and tools for assessing the impact of content in the information space, with a particular emphasis on information operations and campaigns. The work investigates existing approaches to measuring and analyzing information circulating in media, social networks, and other information channels, aiming to identify and evaluate potential risks and impacts on society and individuals [1]. An important part of the study is the examination of the effectiveness of these methods in the context of counteracting disinformation, propaganda, and manipulation of public opinion. Additionally, attention is focused on the need to develop new methodological approaches capable of adapting to the constantly changing information landscape and challenges of information security in the context of globalization and digitalization.

Keywords: Information space, impact assessment of content, information operations, media analysis, information bubbles, echo chambers, cultivation theory, agenda-setting theory, disinformation, spiral of silence

Вступ

У сучасному світі, де інформаційні технології стрімко розвиваються, інформаційний простір стає ареною для різноманітних впливів та операцій, метою яких є формування громадської думки, вплив на політичні процеси та маніпуляція суспільною свідомістю. В цьому контексті, оцінка впливу контенту, який розповсюджується через медіа, соціальні мережі та інші інформаційні канали, стає критично важливим завданням для забезпечення інформаційної безпеки та стабільності в суспільстві. Дослідження сучасних методів оцінювання впливу контенту у інформаційному просторі є актуальним завданням, що вимагає комплексного підходу до аналізу існуючих інструментів, методо-

логій та технологій [2]. Це дослідження охоплює вивчення методів виявлення маніпулятивного контенту, аналізу дезінформації, оцінки впливу пропаганди та визначення ефективності інформаційних кампаній.

У контексті глобалізації та зростаючої інтеграції інформаційних просторів, проблематика оцінювання впливу контенту набуває транснаціонального характеру. Інформаційні операції та кампанії часто виходять за межі національних кордонів, що ставить перед дослідниками та аналітиками завдання розробки універсальних методик та інструментів оцінки, здатних адаптуватися до різних культурних та соціальних контекстів [2]. Ця робота має на меті огляд та аналіз сучасних методів і підходів до оцінювання впливу контенту в інформаційному просторі, ідентифікацію основних викликів та прогалин у сфері інформаційної безпеки, а також розробку рекомендацій щодо підвищення ефективності інструментів оцінки впливу інформації. Особлива увага приділяється дослідженню впливу інформаційних операцій та кампаній у контексті забезпечення стабільності та безпеки суспільства, а також захисту демократичних цінностей та свободи слова.

Результати дослідження

Теоретичний огляд. У сучасному динамічному світі інформаційних технологій, інформаційний простір набуває все більшого значення у формуванні громадської думки, політичних переконань та соціальних настроїв. В цьому контексті, аналіз впливу контенту, який циркулює у медіа та соціальних мережах, стає ключовим завданням для дослідників, політиків, та інформаційних аналітиків [2].

Важливо розглянути теоретичні рамки, які лежать в основі розуміння механізмів впливу контенту. Теорії агенди-сетінгу, спіралі мовчання, та культивативна теорія дозволяють глибше зрозуміти, як медіаконтент може формувати сприйняття реальності, впливати на громадську думку, та спонукати до соціальних змін. У контексті аналізу сучасних методів оцінювання впливу контенту в інформаційному просторі, ці теорії відіграють ключову роль у розумінні механізмів впливу медіа на суспільство. Вони допомагають виявити, як інформаційні потоки формують сприйняття реальності та соціальні настрої, що є критично важливим для оцінки ефективності інформаційних операцій та кампаній [3].

Теорія агенди-сетінгу підкреслює вплив ЗМІ на порядок денний громадських дискусій, вказуючи на те, що аудиторія приділяє більше уваги тим питанням, які активно висвітлюються медіа [4]. У контексті оцінювання впливу інформаційної війни та інформаційних операцій, ця теорія допомагає аналізувати, як певні теми або повідомлення стають центральними у громадській увазі, тим самим формуючи політичний та соціальний дискурс. Визначення ключових тем, які просуваються через медіа, дає змогу оцінити стратегії інформаційних кампаній та їхню здатність впливати на громадську думку в умовах інформаційної війни [4].

Спіраль мовчання, з іншого боку, розглядає соціальну психологію в контексті громадської думки, вказуючи на тенденцію індивідів утримуватися від висловлювань, якщо їхні погляди суперечать загальноприйнятим нормам або громадській думці [5]. Це має значний вплив на оцінювання інформаційних операцій, оскільки вказує на можливість маніпуляції громадською думкою через створення перцепції загальної згоди або незгоди щодо певних питань. Розуміння цієї динаміки дозволяє краще аналізувати стратегії та ефекти інформаційних кампаній, спрямованих на формування або зміну громадських настроїв.

Культивативна теорія вивчає довготривалі ефекти масових медіа на сприйняття реальності аудиторією. Вона підкреслює, що регулярне вживання медійного контенту може культивувати у глядачів певні уявлення про світ, які не завжди відповідають дійсності [6]. У контексті оцінювання впливу контенту, культивативна теорія допомагає зрозуміти, як тривале впливання певних наративів через медіа може формувати уявлення людей про соціальні норми, цінності та очікування. Це особливо важливо для аналізу довготривалих інформаційних кампаній та їх здатності моделювати суспільні установки та поведінку [6].

Разом, ці теорії надають важливу інструментарій для аналізу та оцінки впливу контенту у інформаційному просторі, дозволяючи глибше зрозуміти механізми впливу медіа на громадську сві-

домість та динаміку соціальних змін. Вони допомагають ідентифікувати стратегії, за допомогою яких інформаційні операції та кампанії можуть формувати або змінювати громадську думку, сприйняття та поведінку, що є ключовим для розробки ефективних методів оцінювання та протидії негативному впливу інформаційних загроз. Крім того, сучасні дослідження зосереджуються на ролі алгоритмів соціальних мереж у формуванні інформаційних бульбашок та ехо-камер, що ще більше посилює вплив контенту на індивідів.

Ці явища мають глибокий вплив на спосіб, яким індивіди сприймають та інтерпретують інформацію, що, в свою чергу, посилює вплив контенту на суспільство. Інформаційні бульбашки виникають, коли алгоритми платформ вибірково подають контент, який відповідає вже існуючим переконанням та уподобанням користувача, обмежуючи їхнє зіткнення з різноманітними точками зору. Це веде до ситуації, де індивіди опиняються "закритими" у віртуальному середовищі, що підтверджує їхні існуючі погляди, не дозволяючи зустрічі з контрастними ідеями або інформацією, яка могла б викликати сумнів або спонукати до переосмислення [7].

Ехо-камери посилюють цей ефект, створюючи соціальні групи або мережі, де домінують однорідні погляди, і де інформація, що циркулює всередині цих груп, служить посиленню вже існуючих переконань [7]. Це не тільки зміцнює упереджене сприйняття інформації, але й може вести до радикалізації поглядів, оскільки контраргументи або альтернативні точки зору виключаються або ігноруються.

Вплив на індивідів від цих явищ є значним, оскільки вони не лише формують сприйняття реальності, але й можуть впливати на прийняття рішень та поведінку. В контексті інформаційних операцій та кампаній, розуміння цих механізмів є критично важливим для оцінки того, як інформація може бути маніпульована з метою досягнення певних цілей, будь то політичні, соціальні або комерційні [7].

В контексті інформаційних операцій та кампаній, особливу увагу приділяється аналізу стратегій дезінформації, пропаганди, та психологічних операцій. Розуміння методів виявлення та контрмір, які можуть бути застосовані для мінімізації негативного впливу маніпулятивного контенту, є критично важливим для забезпечення інформаційної стійкості суспільства.

Таким чином, теоретичний огляд виявляє комплексний підхід до вивчення впливу контенту в інформаційному просторі, підкреслюючи значення міждисциплінарного дослідження у цій галузі. Розуміння існуючих методів та розробка нових інструментів для оцінювання впливу інформації є ключовими для забезпечення інформаційної безпеки та розвитку демократичного суспільства.

Висновки

Дослідження сучасних методів оцінювання впливу контенту в інформаційному просторі, з акцентом на інформаційні операції та кампанії, виявило глибоке переплетіння медійного контенту з формуванням громадської думки та сприйняттям реальності. Аналіз теорій агенди-сеттінгу, спіралі мовчання та культивуації в контексті розвитку цифрових медіа підкреслив, як медіа не лише інформують, але й мають потужний вплив на порядок денний громадських дискусій. Вивчення ролі алгоритмів соціальних мереж у формуванні інформаційних бульбашок та ехо-камер показало, як сучасні технології можуть посилювати цей вплив, сприяючи поляризації думок та обмежуючи доступ до різноманітних перспектив.

Виявлено, що розуміння цих процесів є ключовим для оцінювання ефективності інформаційних кампаній, вказуючи на потенціал маніпуляції громадською думкою та формування суспільних настроїв. Це вказує на необхідність подальшого аналізу інформаційного середовища та розробки стратегій для створення збалансованого інформаційного простору.

Підкреслено важливість міждисциплінарного підходу у вивченні впливу медіа, об'єднуючи соціальні, психологічні та технологічні аспекти. Розуміння складності впливу контенту на суспільство підкреслює потребу в продовженні досліджень у цій області, щоб розробити ефективні методи оцінки та стратегії протидії негативному впливу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Валушко І. О. Еволюція інформаційних війн: історія і сучасність / І. О. Валушко // Історико-політичні студії. - 2015. - № 2. - С. 127-134. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipc_2015_2_15.
2. Denis McQuail. McQuail's Mass Communication Theory. // SAGE Publications Ltd; 6th edition (March 12, 2010) // Режим доступу: <https://nibmehub.com/opac-service/pdf/read/McQuail%27s%20Mass%20communication%20theory.pdf>
3. Основні методи ведення гібридної війни у сучасному інформаційному суспільстві / Феськов І.В. // Актуальні проблеми політики. 2016. Вип. 58 - С. 66-74. - Режим доступу: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/622a115c-5b8a-4cd3-8bf9-a87c614b3e66/content>
4. Agenda-setting theory // Портал Communicationtheory — Режим доступу: <https://www.communicationtheory.org/agenda-setting-theory/>
5. Spiral of silence // Портал Mass Communication Theory — Режим доступу: <https://masscommtheory.com/theory-overviews/spiral-of-silence/>
6. Культивацийна теорія // Портал Олександр Піддубний — Режим доступу: <https://www.piddubny.com/teoriya-kultyvuvannya-cultivation-theory/>
7. Echo Chamber Theory // Портал ECPS — Режим доступу: <https://www.populismstudies.org/Vocabulary/echo-chamber/>

Лавров Вадим Валерійович — факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vadosssss228@gmail.com

Науковий керівник: **Дудатьєв Андрій Веніамінович** — кандидат технічних наук, доцент кафедри захисту інформації, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Lavrov Vadym V.— Department of Information Technology and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : vadosssss228@gmail.com

Supervisor: **Andriy Veniaminovich Dudatyev.** — Candidate of Technical Science, Associate Professor of Information Protection, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia